

SHEME ZA PODNEBJE IN OKOLJE (SOPO)

Varstvo gnezd pribe (*Vanellus vanellus*) - INP08.09

Priba (foto Blaž Blažič).

SHEME za podnebje in okolje so nova oblika nadstandardnih kmetijskih praks. Te sheme so zahtevnejše od Pogojenosti, a manj zahtevne kot KOPOP. Gre za operacije, ki prispevajo k okoljskim, podnebnim in naravovarstvenim ciljem.

Kaj je značilno za izvajanje SOPO shem?

- Kmetje se za izvajanje odločajo prostovoljno.
- Obveznost traja eno leto.

Varstvu katerih vrst in habitatov je namenjena?

Intervencija je namenjena varstvu pribe. Vrsta je najprej gnezdila na negnojnih travnikih s počasi rastočo, nizko vegetacijo. Kasneje je zaradi intenzivnejšega gnojenja travnikov pričela gnezditi na njivah, ki so spomladi videti kot primerno gnezdišče, saj vegetacija ni tako visoka. Vendar njive za pribo predstavljajo ekološko past, saj ob spomladanskih opravilih pogosto pride do nenamernega uničenja gnezd. Tudi zato populacija pribe pri nas upada. S sodelovanjem med kmeti, kmetijskimi svetovalci in strokovnjaki za ptice je njihov upad mogoče ustaviti.

Cilj operacije je varovanje gnezd pribe na njivah, ki se lahko med rednimi opravili na polju poškodujejo. Z varovanjem gnezd povečamo verjetnost preživetja mladičev, s tem pa prispevamo k postopnemu povečanju njene populacije.

Kje se operacija lahko izvaja?

Izvaja se na GERK z rabo 1100 – njive in 1161 – hmeljišče v premeni, ki ležijo na območjih pojavljanja pribe in kjer je bilo s strani ornitologa najdeno in potrjeno gnezdo.

Kakšne so zahteve za izvajanje?

- Gnezdo na njivi se označi s palicami.
- Na označenem delu njive niso dovoljena nobena dela s traktorjem ali drugo mehanizacijo, ki bi lahko poškodovala gnezdo do 15. junija, ki omogoča uspešno gnezditev.
- V okolici gnezda lahko poteka normalna obdelava.
- Po 15. juniju 2023 je dovoljena normalna obdelava celotne njive.

Zakaj je dobro, da kmetje izvajate to operacijo?

- Populacija pribe se v zadnjih letih zmanjšuje. Z izvajanjem operacije boste aktivno prispevali k ohranjanju te posebne ptice, ki je na njivah našla drugi dom.
- Z izvajanjem te operacije boste aktivno prispevali k ohranjanju narave in trajnostnemu kmetovanju ter s tem pokazali družbeno odgovornost do živih bitij in soljudi.
- Z vpisom in izvajanjem operacije boste upravičeni do dodatnih finančnih sredstev.
- Z izvajanjem prilagojene kmetijske prakse boste na teh površinah ohranjali vse ekosistemske storitve. Priba se prehranjuje z žuželkami in drugimi nevretenčarji ter s tem ohranja zdravo ravnovesje v okolju.
- Izdelki in storitve, ki so povezani s trajnostnimi oblikami kmetovanja odpirajo možnosti za trženje izdelkov/storitev z dodano vrednostjo ali razširitev ponudbe na kmetiji v okviru dopolnilnih dejavnosti (turizem, gostinstvo).

Kakšna je višina finančnih nadomestil?

Letna višina plačila za operacijo INP08.09 - Varstvo gnezd pribe znaša: **200,00 EUR/gnezdo**.

Kje lahko dobim dodatne informacije?

KGZS Zavod Murska Sobota, Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota, telefon: 02 539 14 10

Zavod RS za varstvo narave, OE Celje, Vodnikova 3, 3000 Celje

- Eva Langerholc, telefon: 03 426 03 31, elektronska pošta: eva.langerholc@zrsvn.si
- Gregor Kalan, telefon: 03 4260 332, elektronska pošta: gregor.kalan@zrsvn.si

Besedilo: mag. Mateja Žvikart, Aljaž Novak (ZRSVN)

Letak je bil izdelan v okviru JN »Ozaveščanje in izobraževanje kmetov za izvajanje naravovarstvenih intervencij SKP 2023-2027« 430-16/2023

»Financirano iz Programa porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021-2023«